

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.2.6.2014PS-I.431.2.6.2014.JŻ

**Pani
Janina Citko
Kierownik Miejsko – Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krynkach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 31 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.) w dniach 29-30.04.2014 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w składzie:

- 1) Marek Kiryluk - inspektor wojewódzki - (upoważnienie nr 1/2014 znak: PS.I.431.2.6.2014 z dnia 10.04.2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej),
- 2) Joanna Żukowska - inspektor wojewódzki - przewodnicząca zespołu kontrolnego (upoważnienie nr 2/2014 znak:PS.I.431.2.6.2014 z dnia 10.04.2014 r., wydane na podstawie upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej), przeprowadzili kontrolę, w trybie zwykłym w Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krynkach ul. Garbarska 16, 16-120 Krynki, zwanym dalej M-GOPS, Ośrodkiem.

O przeprowadzeniu kontroli, dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Ośrodka w Krynkach pod poz. nr 1/2014.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą: Prawidłowość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, w okresie od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2012 r., poz.1228 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, na podstawie § 7 Statutu z dnia 13 kwietnia 2010 r. Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krynkach (Dz. Urz. Woj. Podl., z 2010 r. Nr 67 poz.1050).

Burmistrz Krynek upoważnił:

- Kierownika M-GOPS do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, przeprowadzania postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także do wydawania w tych sprawach decyzji (zarządzenie Nr 268/10 Burmistrza Krynek z dnia 30 września 2010 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych); Upoważnienie w zakresie działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz wydawania decyzji powinno zostać wydane w dniu 14.06.2010 roku tj. od dnia obowiązywania przepisów znowelizowanej ustawy.
- pracownika M-GOPS – inspektora do spraw świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych (zarządzenie Nr 269/10 Burmistrza Krynek z dnia

27 października 2010 r. w sprawie upoważnienia inspektora do spraw świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w M-GOPS w Krynkach do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania w tych sprawach oraz przekazywania do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego. Upoważnienie w zakresie działań wobec dłużników alimentacyjnych powinno zostać wydane w dniu 14.06.2010 roku tj. od dnia obowiązywania przepisów znowelizowanej ustawy.

Wszystkie dokumenty związane z realizacją przedmiotowego zadania, w kontrolowanym okresie podpisane zostały przez upoważnione osoby.

W trakcie kontroli, wyjaśnień udzielał kierownik M-GOPS, oraz inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:
W ewidencji M-GOPS w okresie od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia kontroli zarejestrowanych było 26 dłużników alimentacyjnych (informacja z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 30.04.2014r.), w tym: 16 dłużników zamieszkałych na terenie gminy, 9 dłużników przebywało na terenie innych gmin oraz 1 zamieszkała za granicą.

W kontrolowanym okresie, pod względem legalności i rzetelności porównano zgodność działań podejmowanych przez Ośrodek z przepisami wynikającymi z ustawy, w stosunku do 23 akt dłużników alimentacyjnych, wybranych losowo z teczek dłużników (poza aktami dłużników gdzie M-GOPS jest jednocześnie organem właściwym dłużnika i wierzyciela – tam skontrolowano wszystkie akta udostępnione przez pracownika Ośrodka).

W wyniku powyższych czynności stwierdzono, że M-GOPS podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

a) **jako organ właściwy dłużnika**, zwany dalej OWD, tj.:

- 1) przeprowadzał wywiad alimentacyjny z dłużnikiem w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odebrał od dłużnika alimentacyjnego oświadczenie majątkowe zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy,
- 2) przekazywał informacje do komornika oraz organu właściwego wierzyciela z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych (w tym wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji),
- 3) informował wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach,
- 4) zobowiązał dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukującą pracy oraz informował właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, w przypadku ustalenia, że przyczyną niewywiązywania się z zobowiązań alimentacyjnych był brak zatrudnienia,
- 5) wszczynał postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 6) wydawał decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 7) kierował wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika, w związku z uchylaniem się dłużnika od uiszczenia zobowiązań alimentacyjnych
- 8) składał wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- 9) informował dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości dłuższej niż 6 miesięcy (w 7 przypadkach działający jako OWW).

b) **jako organ właściwy wierzyciela, zwany dalej OWW** (w 7 przypadkach działający również jako organ właściwy dłużnika) tj.:

- 1) przekazywał dłużnikom oraz organowi właściwemu dłużnika informacje o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa, określonych w art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy,
- 2) zgłaszał do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, stosownie do wymogu ustalonego w art. 8 a ustawy *Podstawą zgłoszeń była umowa o współpracy pomiędzy Burmistrzem Krynek a Spółką Akcyjną InfoMonitorem Biurem Informacji Gospodarczej z siedzibą w Warszawie zawartą w dniu 22.01.2009 r.*,
- 3) kierował wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 4) wszczynał postępowanie z urzędu przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 5) wydawał wymagane art. 27 ust.2 ustawy, decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 6) kierował upomnienia oraz wystawiał tytuły wykonawcze.

Ośrodek działający jako organ właściwy wierzyciela lub dłużnika w sprawach o roszczenia alimentacyjne, nie korzystał z uprawnień dot. wytoczenia powództw wobec innych osób uprawnionych do alimentacji.

Z ustaleń kontroli wynika, że Ośrodek nie był przekonany co do skuteczności tego środka, uznając, że może nastąpić pogorszenie relacji osób uprawnionych do alimentów z członkami rodziny – w szczególności dziadkami, którzy nierzadko sami korzystają ze środków pomocy społecznej.

Pod względem rzetelności, na podstawie wszystkich skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że działania wobec dłużników były podejmowane przez M-GOPS we właściwej formie, zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawą kodeks postępowania administracyjnego.

Nieterminowo realizowano działania wobec dłużników alimentacyjnych, wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541, z późn. zm.) w zakresie:

- wszczynania postępowania przed wydaniem decyzji o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w przypadku dłużników którzy przez okres ostatnich 6 miesięcy nie wywiązywali się w każdym miesiącu z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów, **dot. akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 1, 18, 20,**
- kierowanie wezwań do dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i złożenia oświadczenia majątkowego, **dot. akt opisanych w arkuszu nr 18,**
- wszczynania postępowania z urzędu przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego **dot. akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 18 ,**
- wydawania decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego, **dotyczy akt opisanych w arkuszach ustaleń nr 10, 11,12,14,16,18,19,22,23.**
- wydawania upomnień do dłużnika, **dotyczy akt opisanych w arkuszach ustaleń nr 10,11,12,16,19,22.**
- wystawiania tytułów wykonawczych, **dotyczy akt opisanych w arkuszach nr 10, 11, 12,16,19,22.**

Powyższe czynności podejmowane z opóźnieniem miały wpływ na prawidłową realizację obowiązków wynikających z ustawy.

Ponadto stwierdzono następujące uchybienie:

- w aktach dłużnika brak stosownego dokumentu, od którego zależało podjęcie dalszych działań przez organ, (informacji od OWW o wpisie dłużnika do BIG), **dotyczy akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 1,2,5.**

W kontrolowanych aktach spraw stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) nie poinformowano organu właściwego dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, **dotyczy wszystkich kontrolowanych akt. Z art. 27 ust.7a ustawy wynika, że organ właściwy wierzyciela przekazuje organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach dłużnika, wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy, po dokonany wpisie do biura informacji gospodarczej,**
- 2) nie zwrócono się z ponownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika (w przypadku nie otrzymania odpowiedzi na wniosek organu), **dotyczy akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 16,**
- 3) nie wszczęto postępowania, przed wydaniem decyzji uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, **dotyczy akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 1,3,4,6,7.**
- 4) nie umorzono (decyzją) wszczętego postępowania o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, z chwilą stawienia się dłużnika na wywiad, **dotyczy akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 1.**

Wykaz skontrolowanych akt zawierających stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia opisano w arkuszach ustaleń z kontroli nr 1- 23.

Mając na uwadze powyższe nieprawidłowości i uchybienie, wykonywanie zadań w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień były niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości było:

- podejmowanie działań w stosunku do dłużników z opóźnieniem,
- nieterminowe przeprowadzanie postępowania egzekucyjnego,
- niewywiązywanie się z obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia są pracownik realizujący zadania wynikające z ustawy, zatrudniony w Ośrodku na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem realizacji ustaw kierownik Ośrodka.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego znak: PS-I.431.2.6.2014.JŻ. z 27 maja 2014 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

- 1) niezwłoczne podejmowanie wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym występowanie do organu właściwego dłużnika z ponownym wnioskiem o podjęcie działań, w przypadku nieotrzymania odpowiedzi,

- 2) terminowe podejmowanie działań wobec dłużnika, tj.:
  - a. kierowanie informacji do dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego osobie uprawnionej,
  - b. wszczynanie postępowania z urzędu przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - c. wydawanie decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - d. wszczynanie postępowania przed wydaniem decyzji o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych
  - e. kierowanie upomnień do dłużnika,
  - f. wystawianie tytułów wykonawczych.
- 3) właściwe przekazywanie organowi właściwemu dłużnika oraz dłużnikowi informacji o zobowiązaniu dłużnika wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 i 2 ustawy, tj. po dokonanych wpisach do biura informacji gospodarczej,
- 4) gromadzenie dokumentów potwierdzających określony stan faktyczny (informacji od OWW o wpisie dłużnika do BIG), w celu podjęcia dalszych działań,
- 5) wydawanie decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w przypadkach gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe.

Informując o powyższym, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach i wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1.P. Bogusław Marian Panasiuk – Burmistrz Krynek
2.a/a